

Vårdhygieniska riktlinjer - Värmedesinfektion i disk- och spoldesinfektor

Allmänt

Desinfektion innebär att föremål och ytor som förorenats av mikroorganismer behandlas så att de inte längre kan sprida smitta.

Desinfektion kan ske med värme eller med kemiska medel. Den bästa metoden ur såväl ekonomisk, miljö- som effektivitetssynpunkt är desinfektion med fuktig värme. I svensk sjukvård används disk- och spoldesinfektorer för rengöring och desinfektion i samma process. De har ofta en inledande rensplnngsfas med kallt vatten följt av en diskfas varefter programmet avslutas med en desinfektionsfas med ånga eller vatten vid temperatur av minst 90°C under 1 minut. Föremål som behandlats på detta sätt blir höggradigt rena.

Årliga kontroller av maskinens funktion ska utföras av den som ansvarar för maskinens skötsel.

Spol- och diskdesinfektor

Spoldesinfektor

I spoldesinfektorn rengörs och desinfekteras bäcken, urinflaskor, sugflaskor och handfat. Maskinens kortare programtid gör att rengöringseffekten blir sämre än i diskdesinfektorn. Spoldesinfektorn används även som utslagsback för t.ex. avföring, urin eller andra kroppsvätskor.

Diskdesinfektor

I diskdesinfektorn rengörs och desinfekteras t ex kirurgiska instrument, narkosutrustning, sugflaskor, handfat och rondsålar.

Diskdesinfektorn får till skillnad mot spoldesinfektorn inte användas som utslagsback. Olika diskprogram och insatser för skilda funktionsområden kan väljas.

Textilier, skumplast och andra porösa material kan inte rengöras och desinfekteras i disk- eller spoldesinfektorer.

Rengöring och desinfektion av gods

Vid arbete med disk- och spoldesinfektorer organiseras arbetet så att rent och orent gods hanteras var för sig.

Följ alltid tillverkarens anvisningar, som ska finnas uppsatta vid maskinen.

- Töm ur eventuell vätska utan att stänka, och placera godset i maskinen enligt anvisningar för godsplacering. Var särskilt noga med att hålförmiga instrument kan genomspolas. Ställ aldrig in mer gods än anvisningarna säger, eftersom resultatet av rengöringen och desinfektionen då blir sämre.
- Placera mindre föremål i nätkorg med lock.
- Om maskinen har automatisk diskmedelsdoserare, kontrollera att det finns tillräcklig mängd i behållaren.
- Kör föremålen direkt efter användningen om möjligt, innan kroppsvätskor och annan smuts hunnit torka in.
- Desinfektera händerna när godset placerats i maskinen, luckan stängts och processen startats.

Efter avslutad rengöring och desinfektion

- Desinfektera händerna efter att luckan öppnats, men före det rena godset vidrörs.
- Inspektera föremålen. Om smuts finns kvar upprepas rengöringsprocessen efter att kontroller av spolmunstycken, diskmedel etc utförts enligt checklista.
- Om godset inte är rent efter upprepad körning, kontakta den som ansvarar för maskinens skötsel för åtgärd.
- Förvara rent gods rent, torrt och dammfritt så att uppnådd renhetsgrad bibehålls.

Rengöring av spol- och diskdesinfektor

- Följ tillverkarens rekommendationer för rengöring som alltid ska finnas uppsatta vid maskinen.
- Rensa spolmunstyckena.
- Är spoldesinfektorn utrustad med "kryss" eller sil, för att förhindra att mindre föremål spolade ned och täpper till avloppet, rengör även dessa.

Referenser

[Vårdhandboken Desinfektionsapparatur](#)

[Att förebygga vårdrelaterade infektioner - ett kunskapsunderlag. Folkhälsomyndigheten](#)

[SODA - Utbildning för hälso-, sjuk- och tandvårdspersonal inom området värmedesinfektion - Spol- och diskdesinfektorer](#)